## ประโยค ๑ - ๒
## แปล มคธเป็นไทย
## สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

## แปล โดยพยัญชนะ

๑. เอกสฺมึ หิ ทิวเส เถโร สตฺตาหจฺจเยน นิโรธา วุฏฺฐาย "ราชคเห สปทานํ ปิณฺฑาย จริสฺสามีติ นิกฺขมิ ฯ ตสฺมึ สมเย สกฺกสฺส เทวรญฺโญ ปริจาริกา กกุฏปาทินิโย ปญฺจสตา อจฺฉราโย "เถรสฺส ปิณฺฑปาตํ ทสฺสามาติ อุสฺสาหชาตา ปญฺจ ปิณฺฑปาตสตานิ สชฺเชตฺวา อาทาย อนฺตรามคฺเค ฐตฺวา "ภนฺเต อิมํ ปิณฺฑปาตํ คณฺหถ, สงฺคหํ โน กโรถาติ วทึสุ ฯ "คจฺฉถ ตุมฺเห อหํ ทุคฺคตานํ สงฺคหํ กริสฺสามีติ ฯ "ภนฺเต มา โน นาเสถ, สงฺคหํ โน กโรถาติ ฯ เถโร ญตฺวา ปุน ปฏิกฺขิปิตฺวา อปคนฺตุ อนิจฺฉมานา ยาจนฺติโย "อตฺตโน ปมาณํ น ชานาถ, อปคจฺฉถาติ อจฺฉรํ ปหริ ฯ ตา เถรสฺส อจฺฉรสทฺทํ สุตฺวา สนฺถมฺภิตฺวา ฐาตุ อสกฺโกนฺติโย ปลายิตฺวา เทวโลกเมว คนฺตฺวา สกฺเกน "กหํ คตตฺถาติ ปุฏฺฐา "สมาปตฺติวุฏฺฐิตสฺส มหากสฺสปตฺเถรสฺส ปิณฺฑปาตํ ทสฺสามาติ คตมฺหา เทวาติ ฯ "ทินฺโน ปน โวติ ฯ "คณฺหิตุ น อิจฺฉตีติ ฯ "กึ กเถสีติ ฯ "ทุคฺคตานํ สงฺคหํ กริสฺสามีติ อาห เทวาติ ฯ "ตุมฺเห เกนากาเรน คตาติ ฯ "อิมินา ว เทวาติ ฯ สกฺโก "ตุมฺหาทิสิโย เถรสฺส ปิณฺฑปาตํ กึ ทสฺสนฺตีติ สยํ ทาตุกาโม หุตฺวา ชราชิณฺโณ มหลฺลโก ขณฺฑทนฺโต ปลิตเกโส โอภคฺคสรีโร มหลฺลกตนฺตวาโย หุตฺวา สุชมฺปิ เทวธีตรํ ตถารูปเมว มหลฺลิกํ กตฺวา เอกํ เปสการวีถึ มาเปตฺวา ตนฺตุ ปสาเรนฺโต อจฺฉิ ฯ

## แปล โดยอรรถ

๒. เถโรปิ "ทุคฺคตานํ สงฺคหํ กริสฺสามีติ นคราภิมุโข คจฺฉนฺโต พหินคเร เอว ตำ วีถึ ทิสฺวา โอโลเกนฺโต เทฺว ชเน อทฺทส ฯ ตสฺมึ ขเณ สกฺโก ตนฺตำ ปสาเรติ, สุชาตา ตสรำ วฏฺเฏติ ฯ เถโร จินฺเตสิ "อิเม มหลฺลกกาเลปิ กมฺมำ กโรนฺติ, อิมสฺมึ นคเร อิเมหิ ทุคฺคตตโร นตฺถิ มญฺเญ, อิเมหิ ทินฺนำ อุฬุงฺกมตฺตมฺปิ คเหตฺวา อิเมสำ สงฺคหำ กริสฺสามีติ ฯ โส เตสำ เคหาภิมุโขว อโหสิ ฯ สกฺโก ตำ อาคจฺฉนฺตำ ทิสฺวา สุชำ อาห "ภทฺเท มยฺหำ อยฺโย อิโต อาคจฺฉติ, ตำ อปสฺสนฺตี วิย หุตฺวา นิสีท, ขเณน นำ วญฺเจตฺวา ปิณฺฑปาตำ ทสฺสามาติ ฯ เถโร อาคนฺตฺวา เคหทฺวาเร อฏฺฐาสิ ฯ เตปิ อปสฺสนฺตา วิย อตฺตโน กมฺมเมว กโรนฺตา โถกำ อาคมึสุ ฯ อถ สกฺโก "เคหทฺวาเร เอโก เถโร วิย ฐิโต, อุปธาเรหิ ตาวาติ อาห ฯ "คนฺตฺวา อุปธาเรถ สามีติ ฯ โส เคหา นิกฺขมิตฺวา, เถรำ ปญฺจปฺปติฏฺฐิเตน วนฺทิตฺวา, อุโภหิ หตฺเถหิ ชนฺนุกานิ โอลมฺพิตฺวา นิตฺถุนนฺโต อฏฺฐาย, "กตรตฺเถโร นุ โข อยฺโยติ โถกำ โอสกฺกิตฺวา, "อกฺขีนิ เม ธูมายนฺตีติ ฯ วตฺวา, นลาเฏ หตฺถำ ฆเปตฺวา อุทฺธำ โอโลเกตฺวา, "อโห ทุกฺขำ, อยฺโย โน มหากสฺสปตฺเถโร จิรสฺสำ เม กุฏิทฺวารำ อาคโต, อตฺถิ นุ โข กิญฺจิ เคเหติ อาห ฯ สุชาตา โถกำ อากุลา วิย หุตฺวา "อตฺถิ สามีติ ปฏิวจนำ อทาสิ ฯ

---

**ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.**

## เฉลย ประโยค ๑ - ๒

## แปล มคธเป็นไทย

## แปล โดยพยัญชนะ

๑. ดังจะกล่าวโดยพิสดาร ในวันหนึ่ง อ. พระเถระ ออกแล้วจากสมาบัติ ชื่อว่านิโรธ โดยอันล่วงไปแห่งวันเจ็ด ออกไปแล้ว ด้วยอันคิด ว่า อ. เรา จักเที่ยวไป สู่ที่อันเป็นไปกับด้วยตรอก ในเมืองชื่อว่าราชคฤห์ เพื่อก้อนข้าว ดังนี้ ฯ ในสมัยนั้น อ. นางอัปสร ท. มีร้อยห้าเป็นประมาณ ผู้มีเท้าเพียงดังเท้าแห่งนกพิราบ ผู้เป็นบริจาริกา ของท้าวสักกะ ผู้พระราชาแห่งเทพ ผู้มีความอุตสาหะเกิดแล้ว ว่า อ. เรา ท. จักถวาย ซึ่งบิณฑบาต แก่พระเถระ ดังนี้ ตระเตรียมแล้ว ซึ่งร้อย แห่งบิณฑบาต ท. ห้า ถือแล้ว ยืนแล้ว ในระหว่างแห่งหนทาง กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ขอจงรับ ซึ่งบิณฑบาต นี้เถิด อ. ท่าน ขอจงทำ ซึ่งการสงเคราะห์ แก่ดิฉัน ท. เถิด ดังนี้ ฯ อ. พระเถระ กล่าวแล้ว ว่า อ. เจ้า ท. จงไปเถิด อ. เรา จักทำ ซึ่งการสงเคราะห์ แก่ชน ท. ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก ดังนี้ ฯ อ. นางอัปสร ท. เหล่านั้น กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ขอจงอย่ายังดิฉัน ท. ให้ฉิบหาย อ. ท่าน ขอจงทำ ซึ่งการสงเคราะห์ แก่ดิฉัน ท. ดังนี้ ฯ อ. พระเถระ รู้แล้ว ห้ามแล้ว อีก ดีดแล้ว ซึ่งนิ้วมือ มีอันให้รู้ ว่า อ. เจ้า ท. ย่อมไม่รู้ ซึ่งประมาณ ของตน อ. เจ้า ท. จงหลีกไป ดังนี้ เป็นเหตุ กะนางอัปสร ท. ผู้ไม่ปรารถนาอยู่ เพื่ออันหลีกไป ผู้อ้อนวอนอยู่ ฯ อ. นางอัปสร ท. เหล่านั้น ฟังแล้ว ซึ่งเสียงแห่งนิ้วมือ ของพระเถระ สะดุ้งแล้ว ไม่อาจอยู่ เพื่ออันยืนหนีไปแล้ว ไปแล้ว สู่เทวโลกนั่นเทียว ผู้อันท้าวสักกะตรัสถามแล้ว ว่า อ. เจ้า ท. เป็นผู้ไปแล้ว ในที่ไหน ย่อมเป็น ดังนี้ กราบทูลแล้ว ว่า ข้าแต่เทพเจ้า อ.หม่อมฉัน ท. เป็นผู้ไปแล้ว ด้วยอันคิด ว่า อ. เรา ท. จักถวาย ซึ่งบิณฑบาต แก่พระเถระชื่อว่ามหากัสสปะ ผู้ออกแล้วจากสมาบัติ ดังนี้ ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ. ท้าวสักกะ ตรัสถามแล้ว ว่า ก็ อ. บิณฑบาต อันเจ้า ท. ถวายแล้วหรือ ดังนี้ ฯ อ. นางอัปสร ท.

กราบทูลแล้ว ว่า อ. พระเถระ ย่อมไม่ปรารถนา เพื่ออันรับ ดังนี้ ฯ อ. ท้าวสักกะ ตรัสถามแล้ว ว่า อ. พระเถระ กล่าวแล้ว ซึ่งคำอะไร ดังนี้ ฯ อ. นางอัปสร ท. กราบทูลแล้ว ว่า ข้าแต่เทพเจ้า อ. พระเถระ กล่าวแล้ว ว่า อ. เรา จักทำ ซึ่งการ สงเคราะห์ แก่ชน ท. ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก ดังนี้ ดังนี้ ฯ อ. ท้าวสักกะ ตรัสถามแล้ว ว่า อ. เจ้า ท. ไปแล้ว ด้วยอาการ อะไร ดังนี้ ฯ อ. นางอัปสร ท. กราบทูลแล้ว ว่า ข้าแต่เทพเจ้า อ. หม่อมฉัน ท. ไปแล้ว ด้วยอาการ นี้เทียว ดังนี้ ฯ อ. ท้าวสักกะ ตรัส แล้ว ว่า อ. หญิง ท. ผู้เช่นกับด้วยเจ้า จักถวาย ซึ่งบิณฑบาต แก่พระเถระ อย่างไร ดังนี้ เป็นผู้ใคร่เพื่ออันถวาย เอง เป็น เป็นบุคคลผู้ทอซึ่งหูก ผู้ถือเอาซึ่งความเป็น แห่งบุคคลผู้แก่ ผู้คร่ำคร่าแล้วเพราะชรา ผู้ถือเอาซึ่งความเป็นแห่งบุคคลผู้แก่ ผู้มีฟันหัก ผู้มีผมหงอก ผู้มีสรีระน้อมลงแล้ว เป็น ทรงทำแล้ว ซึ่งเทพธิดาแม้ชื่อ ว่าสุชาดา ให้เป็นหญิงผู้ถือเอาซึ่งความเป็นแห่งบุคคลผู้แก่ ผู้มีอย่างนั้นเป็นรูปนั่น เทียว ทรงเนรมิตแล้ว ซึ่งถนนแห่งบุคคลผู้ทำซึ่งหูก สายหนึ่ง ประทับทรงขึงซึ่ง หูกอยู่แล้ว ฯ

## แปล โดยอรรถ

๒. ฝ่ายพระเถระ เดินบ่ายหน้าเข้าเมือง ด้วยหวังว่า เราจักทำความ สงเคราะห์พวกคนเข็ญใจ เห็นถนนสายนั้น นอกเมืองนั่นแล แลดูอยู่ ก็ได้เห็น คน ๒ คน ฯ ในขณะนั้น ท้าวสักกะกำลังขึงหูก นางสุชาดากำลังกรอหลอด ฯ พระเถระคิดว่า ๒ คนนี้ แม้ในเวลาแก่ก็ยังทำงานอยู่ในเมืองนี้ ผู้ที่เข็ญใจกว่า ๒ คนนี้ เห็นจะไม่มี เราจักรับภัตรแม้ประมาณกระบวย ๑ ที่ ๒ คนนี้ถวายแล้ว ทำความสงเคราะห์แก่คน ๒ คนนี้ ฯ พระเถระได้บ่ายหน้าตรงไปยังเรือนของ คน ๒ คนนั้นแล ฯ ท้าวสักกะ ทรงเห็นพระเถระนั้นมาอยู่ จึงตรัสกะนางสุชาดาว่า หล่อน พระผู้เป็นเจ้าของเรา กำลังเดินมาทางนี้ เธอจงนั่งทำเป็นเหมือนไม่เห็น ท่านเสีย ฉันจักลวงท่านสักครู่หนึ่งแล้วจึงถวายบิณฑบาต ฯ พระเถระได้มายืนอยู่ ที่ประตูเรือนแล้ว ฯ แม้ ๒ ผัวเมียนั้น ก็ทำเป็นเหมือนไม่เห็น มัวแต่ทำงาน

ของตน ฝ่ายเดียว คอยอยู่หน่อยหนึ่งแล้ว ฯ ครั้งนั้น ท้าวสักกะ ตรัสว่า ที่ประตูเรือน ดูเหมือนมีพระเถระรูปหนึ่งยืนอยู่แล้ว เธอจงไปตรวจดูก่อน ฯ นางสุชาดาตอบว่า ท่านจงไปตรวจดูเถอะ นาย ฯ ท้าวเธอเสด็จออกจากเรือนแล้ว ทรงไหว้พระเถระด้วยเบญจางคประดิษฐ์แล้ว เอาพระหัตถ์ทั้ง ๒ เท้าพระชานุแล้ว ถอนใจ เสด็จลุกขึ้น ย่อพระองค์ลงหน่อยหนึ่ง ตรัสว่า พระผู้เป็นเจ้าเป็นพระเถระรูปไหนหนอแล แล้วตรัสว่า ตาของผมฝ้าฟาง ดังนี้แล้วทรงป้องหน้า ทรงแหงนดูแล้วตรัสว่า โอ ตายจริง พระผู้เป็นเจ้าพระมหากัสสปเถระของเรา มายังประตูกระท่อมของเรา ตั้งนาน มีอะไรอยู่ในเรือนบ้างไหม ฯ นางสุชาดาทำเป็นกุลีกุจออยู่หน่อยหนึ่งแล้ว ได้ให้คำตอบว่า มี นาย ฯ

---